

FORSVARETS BYGNINGS- OG ETABLISSEMENTSTJENESTE

FORSVAR FOR NATUREN

SØDRINGKÆR SKYDETERRÆN

NATURA 2000-RESUMÉ AF DRIFTS- OG PLEJEINDSATSEN **2012-2015**

Titel Sødringkær Skydeterræn, Natura 2000-resumé af drifts- og plejeindsatsen 2012-2015
Udgivelse Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste. 2012.
Fotos Michael Sand og Dansk Jagtakademi
Internetversion Resuméet kan findes i elektronisk format på www.forsvaret.dk/fbe
Layout/produktion BUCHS AS

INDHOLD

1. INDLEDNING	4
2. RESUMÉ FRA TILLÆGGET TIL DRIFTS- OG PLEJEPLANEN	5
3. FORSVARETS AREALMÆSSIGE ANDEL AF NATURA 2000-OMRÅDERNE	6
4. FORSVARETS ANDEL AF HABITATNATURTYPER	8
5. FORSVARETS ANDEL AF ARTER	9
6. FORSVARETS NATURA 2000-INDSATS	10

1. INDLEDNING

Ca. 60 af Forsvarets arealer, heraf 20 større skyde- og øvelsesområder, indgår i større eller mindre omfang i Natura 2000-netværket. For 18 af disse terræner foreligger der drifts- og plejeplaner. Drifts- og plejeplanerne anvendes som redskab til opfyldelse af Forsvarets forpligtelse til planlægning inden for Natura 2000-områderne og andre aspekter af implementering af international naturbeskyttelseslovgivning. Teknisk sker dette ved, at Forsvaret indarbejder Natura 2000-planlægningen i drifts- og plejeplanerne på lige fod med øvrige formelle forskrifter, hvilket vil ske i forbindelse med den løbende revision af eksisterende drifts- og plejeplaner eller ved udarbejdelse af nye. I tilfælde, hvor der foreligger relativt nye drifts- og plejeplaner, vil Natura 2000-planlægningen sikres gennem tillæg til disse.

Forsvaret har inden for den fastsatte frist meddelt de relevante kommuner beslutningen om selv at udarbejde Natura 2000-planlægningen og har udarbejdet tilsvarende resuméer, som fremsendes til kommunerne.

Resuméet består af en række kortfattede afsnit, startende med resuméet fra drifts- og plejeplanen eller tillægget hertil. Derefter beskrives Forsvarets andel af de relevante Natura 2000-områder, dels på arealniveau og dels i forhold til naturindhold fordelt på naturtyper og arter. Til slut gives i skemaform en oversigt over målsætning og indsats i forhold til sikring af Natura 2000-værdierne. De operationelle målsætninger omsættes i planen til konkrete aktiviteter. Den samlede drifts- og plejeplan, tillæg og tilhørende aktivitetskort kan findes på Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjenestes hjemmeside: www.forsvaret.dk/fbe.

Nærværende er resumé til handleplanen for Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, for så vidt angår planlægningen på Sødringkær Skydeterræn. Det refererer til tillæg (2012) til den gældende drifts- og plejeplan. Det fremsendes til Randers kommune og Naturstyrelsen.

2. RESUMÉ FRA TILLÆGGET TIL DRIFTS- OG PLEJEPLANEN

Forsvaret ejer og bruger en række skyde- og øvelses-terræner landet over. Samlet er ca. halvdelen af disse områder udpeget som Natura 2000-områder og dermed underlagt de statslige Natura 2000-planer og målsætningen og indsatsprogrammet heri. Forsvaret varetager selv planlægningen, hvilket sker igennem drifts- og plejeplaner eller tillæg til eksisterende planer.

Nærværende er et tillæg til drifts- og plejeplanen for Sødringkær Skydeterræn og gælder således planlægningen for Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområder nr. 2 og nr. 15). Natura 2000-området dækker ca. 72.000 ha, hvoraf størstedelen er lavvandede fjord- og kystområder, hvortil kommer en række af de tilgrænsende strandengsarealer. Her bidrager Sødringkær Skydeterræn med ca. 15 ha, hvor naturtypen alene er strandeng. Sødringkær Skydeterræns arealer indgår desuden som en del af levestedet for en række de udpegede dyrearter, herunder både yngle- og trækfugle samt spættet sæl og odder. Hertil kommer en række Bilag IV-arter.

Samtidig er Sødringkær Skydeterræn af betydning for Forsvarets personeluddannelse, og der forudses et fremtidigt anvendelsesbehov på niveau med det nuværende. Den hidtidige drifts- og plejeindsats er evalueret i forhold til opfyldelsen af Natura 2000-målene, og Forsvaret vurderer overordnet, at fortsat pleje i form af slåning kombineret med, at grøftesystemet ikke vedligeholdes vil kunne bidrage til at opnå Natura 2000-målene. Dette vil ydermere sikre målopfyldelsen og områdets økologiske funktionalitet for Bilag IV-arterne.

Forsvaret konkluderer, at den planlagte plejeindsats kan kombineres med en opretholdelse af Sødringkær Skydeterræn som uddannelsessted, når der sikres fortsat militær adgang og brug af arealer, der indgår i den fremtidige naturpleje. Når det gælder publikum, refererer plantillægget i alle henseender til de vilkår, der er fastsat i den relativt nye drifts- og plejeplan.

Plantillægget er vedtaget juni 2012 og et resumé tilgår Randers kommune og Naturstyrelsen.

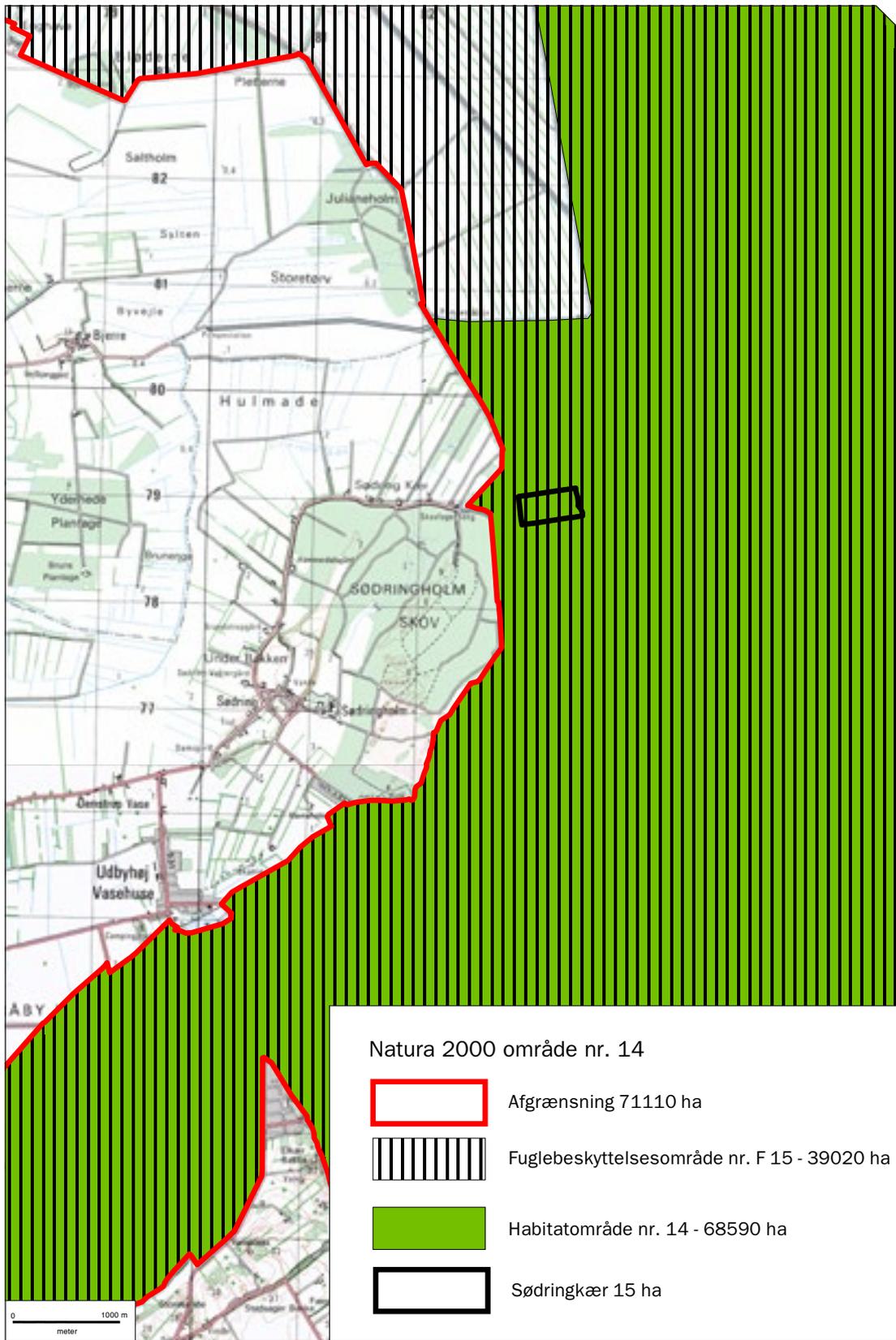

3. FORSVARETS AREALMÆSSIGE ANDEL AF NATURA 2000-OMRÅDERNE

Sødringkær Skydeterræn overlapper med den sydlige del af Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområder nr. 2 og 15). Den geografiske sam-

menhæng mellem skydeterrænet, Natura 2000-område og de underliggende habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Figur 3-1. Hele terrænet (ca. 15 ha) er omfattet af Natura 2000-området.

Figur 3-1. Sødtringkær Skydeterræns geografisk udbredelse i forhold til Natura 2000-området og det underliggende habitatområde.

4. FORSVARETS ANDEL AF HABITATNATURTYPER

Tabel 4-1 viser den ene naturtype på Sødringkær Skydeterræn, der indgår som udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14, nemlig strandeng. Der er tale om

ca. 14 ha, hvilket vil sige omtrent hele skydeterrænets areal. Naturtypen fastsat til ugunstig prognose p.gr.a. næringsstofftilførsel, tilgroning m.v.

Nummer	Navn	Registrerede forekomster/areal (ha) på Sødringkær Skydeterræn
1330	Strandeng	1/13,9

Tabel 4-1. Habitatnaturtyper på Sødringkær Skydeterræn angivet med nummer, navn samt areal på terrænet.

5. FORSVARETS ANDEL AF ARTER

Blandt Natura 2000-områdets udpegede arter skønnes kun odder p.t. at have relevans i forhold til forvaltningen på Sødbringkær Skydeterræn. Odder spredes langs kysten. Prognosen for odder er vurderet gunstig.

6. FORSVARETS NATURA 2000-INDSATS

Der er opstillet en række kort- og langsigtede målsætninger for den fremtidige drift og pleje af terrænet.

Målsætningerne er opstillet og fordelt på en række strategiske, taktiske og operationelle mål indenfor emnerne militæranvendelse, naturbeskyttelse og pub-

likumshensyn. De operationelle mål er at opfatte som den konkrete indsats, der udspecificeres i plantillæggets aktivitetsafsnit. Der er opstillet mål for Natura 2000-indsatsen i perioden 2012-2015. Disse fremgår af tabel 6-1.

Strategisk	Taktisk	Operationel
<p>Sødringkær Skydeterræn bidrager i videst muligt omfang til sikring af Natura 2000-område Nr. 14's økologiske og landskabelige integritet.</p> <p>Naturtyper og arter skal have en gunstig bevaringsstatus.</p> <p>For odder, der er vurderet til gunstig prognose, skal udviklingen være stabil eller i fremgang.</p> <p>For 1330 Strandeng, der er vurderet til naturtilstandsklasse II og III og ugunstig prognose, skal udviklingen i naturtilstand være i fremgang, således at der opnås naturtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil.</p> <p>Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.</p>	<p>1330 Strandeng: Plejeindsats til sikring af 13,4 ha strandeng i lav og lysåben tilstand gennemføres.</p> <p>Odder: Vilkår på terrænet (14,9 ha) må ikke forringes.</p>	<p>Afgræsning gennemføres fra 2013 (13,4 ha).</p> <p>Rydning af gammelt granhegn i 2012 (0,5 ha).</p> <p>Forstyrrelser fra offentlig adgang reguleres igennem kanalisering uden om terrænet (14,9 ha).</p>

Tabel 6-1. Målsætningen for Natura 2000-indsatsen på Sødringkær Skydeterræn.

Har du lyst til at læse mere?

Scan koden med din smartphone og hent drifts- og plejeplanen på forsvarrets hjemmeside.

Forsvar for naturen

Forsvarets skyde- og øvelsesterræner anvendes til militær uddannelse, men samtidig udgør arealerne nogle af de største og bedst bevarede naturområder i Danmark.

Sammenlagt forvalter Forsvaret 33.000 ha enestående natur, hvor den militære benyttelse går hånd i hånd med værdifulde danske naturtyper og arters beskyttelse. Mange militære arealer er i perioder åbne for publikum, så også offentligheden kan besøge og opleve de unikke naturarealer.

I samarbejde med Miljøministeriet har Forsvaret udviklet et særligt koncept for udarbejdelse af drifts- og plejeplaner for terrænerne. Igennem planerne sikrer Forsvaret en passende afvejning mellem militære uddannelsesmæssige behov, naturbeskyttelse og offentlighedens adgang. Information om Forsvarets naturforvaltning kan findes på www.forsvaret.dk.

